

Oponentský posudek bakalářské práce Ing. Markéty Čejkové, *Věra Janoušková „Sešívám smalty jako ty výjevy z hadrů“ (látkové koláže a smalty)*, FFUK
Praha 2014

Bakalářská práce je zaměřena na dvě vrstvy tvorby Věry Janouškové, a sice na látkové koláže, a na svařované plastiky ze zbytků smaltovaných předmětů, které sochařka shromažďovala a vybírala ze smetišť. Proto si také říkala "smetištní sochařka". Autorka sleduje dané téma přísně chronologicky, ba dalo by se říci encyklopedicky. Tento postup je bizarní, kdy dojde autorka k subkapitole 5.2.5. Jiné nefigurativní téma, za nímž je věta. „U této nepočteném skupinky smaltovaných plastik nelze vyvodit žádné závěry vzhledem k počtu zařazených děl.“ (s. 43) Tento soupisový, spíše popisný charakter práce by stálo za to narušit průřezovými tématy, které se k námětu váží. Právě téma odpadových materiálů a sběrných surovin bylo velmi živé v 60. letech, a to nejen v oblasti výtvarného umění – autorka správně ukazuje paralely, např. Libora Fáru, mohli bychom jmenovat i Jaroslava Vožniaka ad. – ale i v literatuře (Hrabal) a ve filmu (Sběrné surovosti, rež. Juraj Herz, 1965, Skřivánci na niti, rež. J. Menzel, 1969, kde v kladenských ocelárnách pracovali „politictí protivníci“ - živnostníci, intelektuálové, věřící - na „šrotišti“ dějin).

Text práce je faktografický, a pokud se objeví nějaké otazníky, autorka je nevysvětlí. Když napíše, že mezi léty 1967 – 1972 nedohledala žádné smaltované plastiky (s. 29), není řečeno, v jakém médiu tehdy Janoušková pracovala a proč smalty nedělala. Takové tázání by povýšilo encyklopedický přehled do intelektuálnější roviny a umožnilo by pracovat s tématem také myšlenkově, nejen faktograficky. Např. věta, že poslední dvě dohledané nefigurativní smaltované plastiky se zcela vymykají ostatním typům, řadám či skupinám, popsáním v práci, opět nemá vyznění, jak a v čem se liší. Pokud autorka uplatňuje nějaké interpretace nebo symbolické výklady, nejsou zcela přesvědčivé, jako tehdy, když bílou, modrou a červenou barvu smaltů chápe jako skrytou symboliku barev české trikolory. Vzápětí se ovšem vyvrátí, že tato barevnost spíše odpovídala dostupnosti smaltovaného nádobí v základních barvách (s.22).

Je zajímavé, jak je možné na základě tak atraktivního, místy tragického, ale i hravě radostného tématu, jakým jsou Janouškové smalty, napsat práci suchou a bez myšlenkového rozponu. Jen tu a tam probleskuje na čtenáře jakési radostného vzrušení. I přes tyto výhrady lze práci pro evidentní píli, shromážděný materiál i snahu po zasazení do světového kontextu (Arman) doporučit k obhajobě.

V Praze 25. 8. 2014

Prof. Vojtěch Lahoda